

Papier - nádoby alebo vrecia na zber zvyčajne bývajú označované modrou farbou. Silne znečistený alebo mastný papier by sme do separovaného zberu nemali dávať, pretože už nie je vhodný na recykláciu. Z časopisov a kancelárskych papierov nie je nutné oddeľovať kovové sponky, tie sa odstránia pri spracovaní papiera v recyklačnom závode.

Označenie: PAP, číselné znaky 20, 21, 22

VKM - viacvrstvový kombinovaný materiál (Tetrapack, Elopak,...) ktorý je ľudovo nazývaný krabicový alebo tetrapakový obal, v ktorom býva zabalené mlieko, džúsy, víno... Pred vhođením je treba obal vypláchnuť a stlačiť. Nemá zavedenú farbu pre separáciu. Väčšinou sa zbiera spolu s inými zložkami separovaného zberu.

Označenie: C/PAP, C/LDPE, PP/LDPE, PAP/PE, PP/PE, C/PP alebo 80 až 86

Bioodpad z kuchýň a záhrad - najjednoduchšou a najstaršou formou jeho „recyklácie“ je kompostovanie. Ak bývate v rodinnom dome so záhradou, ideálnym riešením je domáce kompostovanie. V niektorých mestách a obciach sa zbiera bioodpad zo záhrad, niekde aj kuchynský bioodpad do hnedých nádob.

Nebezpečný odpad - aj väčšina druhov nebezpečných odpadov je dobre recyklovateľná. Je však dôležité vytriediť ich z bežného komunálneho odpadu. Zbierajú sa zvyčajne 2x ročne vopred vyhlásenou akciou alebo na Zberných dvoroch. Patria sem autobatérie, monočlánky, akumulátory, mazivá, oleje, olejové filtre, žiarivky, výbojky, svietidlá, vyradené elektrické a elektronické zariadenia, rôzne farby, rozpúšťadlá, chemikálie a ich obaly.

Kovy/kovové obaly - nádoby alebo vrecia na zber zvyčajne bývajú označované červenou alebo čiernou farbou. Väčšinou sa zbierajú len prázdne kovové obaly a hliníkové fólie zbažené nečistôt. Veľké kusy kovov (kovový šrot) zaneste do zberných surovín alebo na zberný dvor.

Označenie: FE, ALU, 40, 41

O konkrétnom spôsobe triedenia odpadov vo Vašom bydlisku sa informujte na Mestskom/Obecnom úrade.

Separované druhy odpadov sa okrem zberu do nádob a vriec zbierajú i na Zberných dvoroch. Zberný dvor je miesto, kde prebieha zber vybraných druhov odpadov donesených od občanov danej obce či mesta. Okrem bežných druhov odpadov môžete väčšinou na zberné dvory doniesť aj objemné (napr. nábytok) či drobné stavebné odpady.

Tento znak nie je znakom recyklácie, ale len upozorňuje, že obal máme zahodiť do koša.

„ROBÍME TOHO TOĽKO, ABY SME PRIPRAVILI NAŠE DETI NA BUDÚCNOSŤ; ALE ROBÍME DOSŤ AJ PRETO, ABY SME PRIPRAVILI BUDÚCNOSŤ PRE NAŠE DETI?“

Tento leták vydali **Priatel'ia Zeme - SPZ**, ktorí

- sú neziskovou organizáciou chrániacou životné prostredie
- sú nezávislí na vláde, politických či firemných záujmoch
- realizujú vzdelávaciu a praktickú pomoc občanom, školám, obciam
- pracujú na zlepšení legislatívy

Staňte sa členom Priateľov Zeme - SPZ

Podporte finančným príspevkom aktivity Priateľov Zeme. Číslo nášho účtu: 4350054728/3100.

Staňte sa sympatizantom Priateľov Zeme - SPZ

Ak chcete byť zaradený do Infomailu a dostávať tak mailom správy z našej činnosti, pozvánky na akcie, výzvy na aktívnu pomoc, napíšte nám Váš mail. Ak chcete dostávať náš štvrťročník Ekolisty, napíšte aj Vašu poštovú adresu.

Staňte sa dobrovoľníkom Priateľov Zeme - SPZ

Ak nám chcete pomôcť s rôznymi aktivitami v rámci celého Slovenska, napr. s účasťou na informačných stánkoch, s prekladmi, umeleckou činnosťou... kontaktujte nás.

Spolu môžeme lepšie chrániť prírodu

Priatel'ia Zeme - SPZ

P.O.BOX H-39

Košice 040 01

tel./fax: 055 / 677 1 677

mobil: 0903 77 23 23

e-mail: spz@priateliazeme.sk

www.priateliazeme.sk/spz

č. účtu: 4350054728/3100

**Priatel'ia
Zeme
SPZ**

RECYKLAČNÝ FOND

Tento leták bol vydaný v rámci projektu „Triedenie a recyklácia odpadu - súčasť nášho každodenného života“, ktorý finančne podporil Recyklačný fond.

**Priatel'ia
Zeme
SPZ**

**neseparujeme sa
separujeme**

ODPA

Separácia alebo triedenie odpadu sa stáva nevyhnutnou súčasťou nášho života. Len správne vytriedený odpad na jednotlivé zložky možno recyklovať - teda vrátiť späť do obehu v podobe iného alebo aj rovnakého výrobku či materiálu a ušetriť nové suroviny na jeho výrobu.

Separovaný zber odpadov pre jeho následnú recykláciu a kompostovanie je súčasťou tzv. odpadovej hierarchie:

1. Minimalizácia - predchádzanie vzniku odpadov
2. Opätovné používanie
3. **Recyklácia**
4. Spaľovanie s využitím energie
5. Zneškodňovanie spaľovaním alebo skládkovaním je už tým posledným, najhorším spôsobom

Recyklácia prináša významné úspory energie, prírodných zdrojov a financií, menej znečistenia, vytvára nové pracovné miesta.

Recyklácii však predchádzajú kroky na minimalizáciu odpadov a opätovné používanie. Separácia odpadov je to najmenej, čo by sme mali pre našu planétu urobiť. Môžeme však robiť viac.

Opätovným používaním výrobkov a obalov alebo obmedzovaním zbytočnej spotreby môžeme ušetriť ešte viac energie a prírodných zdrojov ako ušetríme recykláciou.

Recyklovaním 1kg odpadovej medi sa ušetrí 142kg rudy a 80% energie potrebnej pri výrobe.

Separovať je jednoduché

Vedia to už deti v materskej škole len čo začnú rozoznávať farby.

Ak to zvládnu deti, nezvládneme to aj my? Výhovorky typu nemám na to čas, obťažuje ma to, nemáme to kam ukladať, nie sme na to zvyknutí, nezaberú. Veď bežne v našej domácnosti triedime, ani o tom nevieme. Potraviny z nákupu ukladáme do rôznych poličiek, skrine, chladničky, bielu bielizeň oddeľujeme pri praní od farebnej, tričká v skrini neukladáme do police s ponožkami, príbory nemiešame v zásuvke s kancelárskymi potrebami, atď... Prečo by sme do týchto „rituálov“ nezaradili aj separáciu odpadu?

Separáciou a recykláciou šetríme prírodné zdroje

Pri poctivom triedení všetkého, čo možno recyklovať a kompostovať, by sme dokázali zachrániť až okolo 80% odpadov pred ich definitívnym zneškodnením na skládke alebo v spaľovni. Zároveň by sme tým šetrili aj prírodné zdroje, ktoré by sa inak museli vyťažiť na výrobu nových výrobkov. Na výrobu 100% recyklovaného papiera nepotrebujeme spáliť žiaden strom. Na výrobu nového skla zo starého nepotrebujeme žiaden kremičitý piesok. Na výrobu novej PET fľaše zo starej nepotrebujeme žiadnu ropu.

Vytriedením 110 ton starého papiera a jeho použitím na výrobu nového sa zachráni 1 hektár 80 ročného lesa (1 hektár = 100 m x 100 m).

Separáciou a recykláciou šetríme energiu

Recykláciou ušetríme energiu, ktorú by bolo potrebné vynaložiť na výrobu rovnakého výrobku či materiálu z primárnych surovín.

Samozrejme, aj pri recyklácii sa spotrebuje energia, avšak menšie množstvo.

Úspory energie pri recyklácii vidieť v nasledujúcej tabuľke:

Materiál	Úspora
Oceľ	61%
Hliník	97%
Papier	26%
Sklo	43%
Plasty	94%

Zdroj: MPO 2005

Vďaka separácii a recyklácii postavíme menej skládok a spaľovní

Skládky a spaľovne odpadov negatívne vplyvajú na životné prostredie, znečisťujú ovzdušie, vodu, pôdu. Negatívne vplyvajú aj na zdravie. Spálením alebo uložením odpadu na skládku nenávratne prichádzame o cenné suroviny, ktoré musíme nahrádzať z prírodných zdrojov.

Separáciou a recykláciou znižujeme produkciu CO₂

Pri uprednostnení recyklácie pred zneškodnením odpadu spaľovaním alebo skládkovaním sa významne znižuje produkcia CO₂. Čím nižšia je produkcia CO₂, tým sa znižuje toxické znečistenie, emisie a vplyv na klímu.

Separáciou a recykláciou vytvárame nové pracovné miesta

Dotriedňovacie strediská a recyklačné závody vytvárajú nové pracovné miesta. Kým napr. pri skládkovaní 1 milióna ton odpadov je treba 40-60 pracovných miest, pri spracovaní rovnakého množstva odpadov recykláciou sa uživí 400-590 pracovníkov.

Pri súčasnom spôsobe života a spôsoboch nakladania s odpadmi je nevyhnutné, aby sa triedený zber stal každodennou súčasťou nášho života.

Od 1.1.2010 majú mať podľa platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve všetky obce zavedený separovaný zber štyroch základných zložiek odpadov - plastov, papiera, kovov a skla. Dobrovoľne môžu zber rozšíriť aj o ďalšie zložky, napr. „tetrapaky“ alebo bioodpad. Okrem toho musia minimálne dvakrát ročne zabezpečiť aj zber nebezpečného odpadu, drobného stavebného odpadu a objemného odpadu.

Recyklácia jednej hliníkovej plechovky ušetrí elektrinu potrebnú na chod počítača alebo TV počas troch hodín.

Ako separovať?

Presný návod na to ako separovať odpad v tom ktorom meste a obci, nemožno opísať len tak ľahko. Každá obec má totiž svoj vlastný systém separovaného zberu s určenými podmienkami čo všetko a kam vhadzovať. Nie je preto možné opísať separovanie odpadov na celom Slovensku. Tento návod berte len ako všeobecnú informáciu, ktorá vyplynula z najviac zaužívaných systémov separovania odpadu.

Plasty - nádoby alebo vrecia na zber zvyčajne bývajú označované žltou farbou. Plasty zahŕňajú širokú skupinu materiálov, z ktorých väčšina je síce dobre recyklovateľná, no už menej sa v súčasnosti triedi. Najčastejším druhom plastov sú PET fľaše a plastové fólie. Plasty by sa do kontajnerov alebo vriec mali vhadzovať opláchnuté od hrubých nečistôt, PET fľaše a iné duté obaly stlačené.

Označenie: PET, HDPE, LDPE, PP, 1, 2, 4, 5

Sklo - nádoby alebo vrecia na zber zvyčajne bývajú označované zelenou farbou. Je to výborný materiál, ktorý môže byť recyklovaný donekonečna. Sklo je potrebné pred zberom zbaviť nečistôt. Medzi sklo nepatrí porcelán, keramika, zrkadlá, žiarivky, naplnené zaváraninové poháre, naplnené fľaše a pod.

Označenie: GL, alebo 70, 71, 72

O konkrétnom spôsobe triedenia odpadov vo Vašom bydlisku sa informujte na Mestskom/Obecnom úrade.

